

Johanna Karimäki vihr

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä koulujen sisäilmakyselyjen tukemiseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Sisäilman huonon laadun on jo pitkään arvioitu olevan yksi maamme suurimmista terveysongelmien aiheuttajista. Huonosta sisäilmasta johtuvia terveyshaittoja aiheuttavat rakennusten kosteus- ja homevauriot ovat lisääntyneet ja tilanteen on arvioitu jopa pahenevan tulevaisuudessa. Kyseessä on merkittävä yhteiskunnallinen ja kansanterveydellinen ongelma.

Erityisen huolissaan tulee olla sisäilmanongelmien vaikutuksista lasten ja nuorten terveyteen. Tutkimusten mukaan kosteus- ja homevaurioilla on ajallinen yhteys astman syntyyn ja pahenemiseen, hengitystieinfektioihin sekä hengitystieoireiluun. Lasten astmaansairastumisriski on aikuisia korkeampi, ja jo pelkkä altistuminen voi lisätä sairastumisriskiä myöhemmässä iässä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on muistuttanut opiskeluympäristöjen terveellisyyden ja turvallisuuden järjestelmällisten tarkastusten tärkeydestä. Myös Ihmisoikeusliitto on huomauttanut, että kuntien on voitava turvata lapsille terveellinen kouluympäristö ja seurattava tilannetta säännöllisillä tarkastuksilla. Kunnissa on lukuisia kouluja ja päiväkoteja, joissa on vakavia sisäilmaongelmia ja niihin liittyviä oireita on havaittu sekä oppilailla että opettajilla.

THL toteuttaa ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa sisäilmakyselyjä oppilaille, joiden avulla voidaan selvittää koulujen sisäilman koettua laatua ja oppilaiden oireilua. Kyselyä voidaan käyttää yhtenä työvälineenä koulujen sisäilmatilanteen kartoittamisessa muiden selvitysten ohella. Sisäilmakyselyä on kehitetty viime vuosina, jolloin oirekyselyllä kyetään erottelemaan terveydelle haitalliset koulut.

Rakennusten home- ja kosteusvaurioiden ennaltaehkäisy ja oikein tehdyt korjaukset vähentävät tilan käyttäjien terveyshaittoja ja sairastumisriskiä. Avaimet terveelliseen ja turvalliseen rakennukseen (AVATER) -hankkeen yhteenvetoraportissa (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 44/2017) todetaan, että sisäilmaongelmia voidaan estää pahenemasta, jos rakennusten kunnossapitoon ja ennakkoivaan korjaamiseen panostettaisiin nykyistä enemmän.

Sisäilmakyselyjen toteuttaminen kunnissa esimerkiksi kouluissa on tärkeä työkalu löytää ongelmat ajoissa. Kyselyissä tarvitaan ammattitaitoa ja asiantuntijuutta vastausten analysointiin. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Asuinympäristö ja terveys -yksikkö toteuttaa ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa oppilaiden sisäilmakyselyjä, joiden avulla voidaan selvittää koulun sisäilman koettua laatua ja oppilaiden oireilua. Uusi järjestelmä otetaan THL:ssä käyttöön keväällä 2018.

Talousarvioaloite TAA 188/2017 vp

Olisi tärkeää, että kunnilla olisi tietoa tästä järjestelmästä ja mahdollisuus hyödyntää THL:n sisäilmakyselyä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 29.10.20 kunnille jaettavaksi koulujen sisäilmaoirekyselyjen tukemiseen.

Helsingissä 29.9.2017

Johanna Karimäki vihr